

Tűzijáték szolgáltatás jogi háttere

a polgári célú pirotechnikai tevékenységek felügyeletéről szóló 155/2003. (X. 1.) Korm. rendelet alapján

Fogalmak:

játékos pirotechnikai termékek (I. pirotechnikai osztály): olyan pirotechnikai termékek, amelyek a hatályos MSZ EN 14035/2004 számú szabványsorozat osztályozása szerint 1. pirotechnikai osztályba tartoznak. A szabványsorozat szerint nem besorolható pirotechnikai termékek közül azok, melyek nagyon kis veszélyt jelentenek környezetükre, és amelyeket elkerített területen vagy beltérben (lakásban) történő használatra szántak. Nettó hatóanyag-tartalmuk nem haladhatja meg a 7,5 g-ot, illetve ha az égéstermékek irányított kiáramlása biztosított, a 25 g-ot. Iniciáló anyag tartalom legfeljebb 2,5 mg lehet. A hatóanyag-tartalom késleltetővel egybekötött termékekénél töltet egységenként értendő, de az összefűzött termék összes nettó hatóanyag-tartalma sem haladhatja meg a 25 g-ot, petárdáknál a 7,5 g-ot;

kis tűzijátékok (II. pirotechnikai osztály): olyan pirotechnikai termékek, amelyek a hatályos MSZ EN 14035/2004 számú szabványsorozat osztályozása szerint 2. pirotechnikai osztályba tartoznak. A szabványsorozat szerint nem besorolható pirotechnikai termékek közül azok, melyek csekély mértékű veszélyt jelentenek, és amelyeket elkerített területen, kültéri használatra szántak. Nettó hatóanyag-tartalmuk nem haladhatja meg a 75 g-ot, illetve ha az égéstermék kiáramlása irányított, a 250 g-ot. Iniciáló elegy tartalma 2,5 mg-nál több nem lehet. Rakétáknál és tűzijáték bombáknál bontó töltékként fekete lőporból 10 g, fémport tartalmazó elegyből 4 g lehet maximálisan. Késleltetővel egybekötött termékekénél a nettó hatóanyag-tartalom töltet egységként értendő, de az egybefűzött termék összes nettó hatóanyag-tartalma sem haladhatja meg a 250 g-ot, petárdáknál a 25 g-ot;

közepes tűzijátékok (III. pirotechnikai osztály): olyan pirotechnikai termékek, amelyek a hatályos MSZ EN 14035/2004 számú szabványsorozat osztályozása szerint 3. pirotechnikai osztályba tartoznak. A szabványsorozat szerint nem besorolható pirotechnikai termékek közül azok, melyek közepes veszélyt jelentenek, és amelyeket kültéri használatra szántak, nagy, nyitott területeken. Nettó hatóanyag-tartalmuk nem haladhatja meg a 300 g-ot, illetve, ha az égéstermék kiáramlása irányított, a 750 g-ot. Rakétáknál és tűzijáték bombáknál a bontótöltet tömege nem haladhatja meg fekete lőpor alkalmazásánál az 50 g-ot, fémport tartalmazó elegynél a 30 g-ot. Késleltetővel egybekötött termékekénél a nettó hatóanyag töltet egységenként értendő, de az összefűzött termék nettó hatóanyag-tartalma nem haladhatja meg a 750 g-ot, petárdáknál a 250 g-ot;

nagy tűzijátékok (IV. pirotechnikai osztály): olyan pirotechnikai termékek, amelyek a hatályos MSZ EN 14035/2004 számú szabványsorozat osztályozása szerint 4. pirotechnikai osztályba tartoznak. A szabványsorozat szerint nem besorolható pirotechnikai termékek közül azok, melyek nagy veszélyt jelentenek, és amelyeket szakemberek által történő felhasználásra szántak. Nettó hatóanyag-tartalma az előző kategóriákat meghaladja;

pirotechnikai termék felhasználása: a pirotechnikai termék megsemmisülését eredményező rendeltetészerű működtetés;

pirotechnikai termék gyártása: a pirotechnikai termék előállítására irányuló üzletszerű tevékenység;

pirotechnikai termék: minden olyan tárgy, amely robbanóanyag(ka)t, illetve pirotechnikai elegye(ke)t tartalmaz, környezetétől függetlenül is működőképes és működése során szabályozott módon, előre meghatározott speciális (hang-, fény-, láng-, szikra-, köd- vagy füst-) hatást fejt ki.

védőterület: az a terület, amelyen belül a pirotechnikai termék működése balesetet, sérülést, kárt okozhat.

A pirotechnikai tevékenység folytatásához hatósági engedély szükséges

Engedély gazdálkodó szervezet részére adható. Magánszemély csak játékos pirotechnikai terméket és december 28. – január 5. közötti időtartamban kis tűzijáték terméket birtokolhat, tárolhat, december 31. 18.00 órától – január 1. 06.00 óráig használhat fel. Magánszemély petárdát nem birtokolhat.

Engedély a biztonsági követelményeknek megfelelő pirotechnikussal rendelkező gazdálkodó szervezetnek adható.

A pirotechnikai tevékenység nem sértheti, illetve nem veszélyeztetheti

- a) az emberek és állatok életét, testi épségét, egészségét;
- b) az emberek vagyonát;
- c) a természeti és az épített környezetet.

A pirotechnikai tevékenység nem sértheti a tűzvédelmi szabályokat. Tilos „A” és „B” tűzveszélyességű osztályba tartozó helyen és repülőtéren pirotechnikai termék felhasználása.

Játékos pirotechnikai termék kivételével tilos pirotechnikai terméket külterületi védett természeti területen felhasználni. Tűzgyújtási tilalom esetén külterületi védett természeti területen a játékos pirotechnikai termék felhasználása is tilos.

Védett természeti területen a pirotechnikai termék felhasználása csak nemzeti vagy állami ünnepeken, a települések belterületén engedélyezhető.

Az életet, testi épséget, egészséget, illetve a vagyonbiztonságot sértő vagy veszélyeztető pirotechnikai tevékenység megkezdését, folytatását a rendőrség megtiltja.

Pirotechnikai termék jogosulatlan birtoklása, illetve felhasználása esetén a rendőrség köteles intézkedni a jogosulatlan birtoklás és felhasználás megakadályozására.

A szabadon birtokolható pirotechnikai termékek kivételével a talált pirotechnikai terméket haladéktalanul be kell jelenteni a rendőrségnek.

A pirotechnikai termék felhasználását a tevékenység helye szerint illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányság engedélyezi.

A pirotechnikai tevékenység engedélyezési eljárásában első fokon a tevékenység helye szerint illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóság, Budapesten a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság, másodfokon a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szakhatóságként vesz részt.

A tűzvédelmi szakhatóság a felhasználási kérelem elbírálása során vizsgálja:

- a) tűzvédelmi szempontból a védőterület meghatározását;
- b) a védőterületen belül található létesítményeket és más veszélyforrásokat;
- c) a tűz jelzéséhez és oltásához szükséges eszközök meglétét;
- d) a felhasználók tűzvédelmi szakvizsgáját.

Az engedélyezési eljárásokért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni (18.000 Ft).

A pirotechnikai termékek felhasználásánál be kell tartani a Pirotechnikai Biztonsági Szabályzat előírásait.

Pirotechnikai termék felhasználásának engedélyezése

A felhasználási engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a felhasználásra kerülő pirotechnikai termék(ek) megnevezését, kaliberét, pirotechnikai osztályba sorolásának számát, UN számát, mennyiségét;
- b) a felhasználás pontos helyét és időtartamát;
- c) a felhasználás során tervezett biztonsági intézkedéseket;
- d) felelős pirotechnikus születési nevét és házassági nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, lakóhelyét, állampolgárságát, pirotechnikai és tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványának számát, érvényességi idejét;
- e) a helyszínre szállítás módját.

(2) A felhasználási engedély iránti kérelemhez mellékelni kell

- a) a pirotechnikai tevékenységgel érintett terület méretarányos helyszínrajzát, külön megjelölve a telepítés helyét, illetve a védőterületet;
- b) a pirotechnikai termék felhasználása során igénybe vehető terület, műtárgy, létesítmény birtokosának vagy képviselőjének hozzájárulását tartalmazó nyilatkozatot;
- c) a helyszínre szállítás módjának megfelelő veszélyes áru szállítási jogszabály által az adott szállításra vonatkozó feltételek meglétére vonatkozó nyilatkozatot, adott esetben a szükséges okmányok (jármű-jóváhagyási igazolás, jóváhagyási bizonyítvány, ADR/ADN oktatási bizonyítvány, írásbeli utasítás, veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó bejelentés) másolatát.

A pirotechnikai terméknek a település belterületén, illetve külterületi lakott helyen történő szabadtéri felhasználása a pirotechnikai tevékenység helye szerint illetékes helyi önkormányzat (Budapesten a kerületi önkormányzat) jegyzője véleményének figyelembevételével engedélyezhető.

A felhasználási engedéllyel rendelkező köteles

- a) az engedélyezett termékek beszerzését a forgalmazóval hitelt érdemlően igazoltatni;
- b) tűzijáték végrehajtásáról és a felhasznált termékekről 8 munkanapon belül írásban tájékoztatni az engedélyező hatóságot;
- c) a fel nem használt termékek sorsáról a hatóságnak nyilatkozni.

Kis tűzijáték termék december 31-én 18 órától január 1-jén 06 óráig jegyzői vélemény, illetve rendőrségi engedély hiányában is felhasználható.

A játékos pirotechnikai termékre (I. pirotechnikai osztály) vonatkozó szabályok

A játékos pirotechnikai terméket – a petárda kivételével – 14. életévüket betöltött személyek engedély nélkül megvásárolhatják, birtokolhatják, illetve egy időben összesen 1 kg bruttó tömegig tárolhatják, és a használati utasításban meghatározottak szerint felhasználhatják.

A 14. életévét be nem töltött személy csak nagykorú személy felügyelete mellett használhat fel játékos pirotechnikai terméket.

Játékos pirotechnikai termék közintézményben, középületben, sportlétesítményben, egyházi intézményben, védett természeti területen és „C” tűzvesélyességi osztályba tartozó helyen, pirotechnikus irányításával használható fel.

Játékos pirotechnikai termék tömegközlekedési eszközön nem használható fel, és csak zárt csomagolásban szállítható.

A hibás vagy lejárt szavatosságú játékos pirotechnikai terméket a vevő köteles a vásárlás helyére visszaszállítani, a forgalmazó köteles azt térítésmentesen és költség felszámítása nélkül visszavenni.

Játékos pirotechnikai termék csak az e célra szakosodott nyílt árusítású üzletben vagy egyéb üzlet megfelelően elkülönített részében árusítható.

A kis tűzijáték termékre (II. pirotechnikai osztály) vonatkozó szabályok

Kis tűzijáték terméket – a petárda kivételével – nagykorú személyek december 28-a és 31-e között engedély nélkül megvásárolhatják, birtokolhatják, illetve egy időben összesen 3 kg bruttó tömegig tárolhatják, és a használati utasításban meghatározottak szerint felhasználhatják.

A kis tűzijáték termék használati utasításának tartalmaznia kell az engedély nélküli felhasználhatóság időtartamát.

A kis tűzijáték termék közintézményben, középületben, sportlétesítményben, egyházi intézményben és „C” tűzvesélyességi osztályba tartozó helyen pirotechnikus irányításával használható fel.

Kis tűzijáték termék tömegközlekedési eszközön nem használható fel, és csak zárt csomagolásban szállítható.

A fel nem használt hibás vagy lejárt szavatosságú, továbbá a vevő által visszaadott kis tűzijáték terméket a 30. § (2) bekezdésében meghatározott időtartam lejártát követő öt napon belül a forgalmazónak vissza kell szállítani, aki ezt köteles térítés nélkül visszavenni.

Vásáron és piacon még működési engedéllyel rendelkező üzletben sem hozható forgalomba II., III., IV. vagy V. osztályba tartozó pirotechnikai termék. Vásáron és piacon csak működési engedéllyel rendelkező üzletben hozható forgalomba I. osztályba tartozó pirotechnikai termék.

Pirotechnikai Biztonsági Szabályzat

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A Pirotechnikai Biztonsági Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) hatálya alá tartozik, a 2. pontban foglaltak kivételével

- a) pirotechnikai termékek engedéllyel történő felhasználása;
- b) pirotechnikai termékek engedéllyel történő felhasználásához szükséges segédeszközök használata.

2. Nem tartozik a Szabályzat hatálya alá

- a) a szabadon birtokolható és a műszaki pirotechnikai termékek felhasználása;
- b) a pirotechnikai termékek gyártása, megsemmisítése, raktározása és szállítása, mely tevékenységek külön szabályozottak.

3. A pirotechnikus a tevékenysége során felelősségteljes magatartást köteles tanúsítani.

II. Fejezet

Pirotechnikai tevékenység előkészítése

4. A pirotechnikai tevékenység helyének kiválasztásánál – a megrendelő által megjelölt helyszín bejárását követően – a pirotechnikus dönti el, milyen pirotechnikai termékeket használ a tevékenysége során, és hol legyen ezen pirotechnikai termékek telepítésének helye (működtetés helye).

5. A helyszín bejárása során fel kell mérni a területen lévő és a tevékenység időpontjában ideiglenesen felállított műtárgyak elhelyezkedését, a közönség elhelyezkedését és lehetséges mozgásait, a járművek elhelyezkedését és azok mozgásának lehetőségét, a tevékenységet befolyásoló időjárási viszonyok lehetséges hatásait, a területen lévő potenciális veszélyforrások elhelyezkedését, a felhasználni tervezett pirotechnikai termékek esetleges hibás működésének lehetséges következményeit és azok elleni védekezési módokat. Figyelembe kell venni a működtetni tervezett pirotechnikai termékek védőterületeit és a kilövési hely statikai állapotát is.

6. A pirotechnikus a megrendelővel közölje az általa kijelölt lezárandó terület (működtetési terület) határait és közösen, megegyezésük szerint gondoskodjanak arról, hogy a működtetési területen lehetőleg ne legyen potenciális veszélyforrás.

7. A helyszínt úgy kell kiválasztani, hogy a felhasználandó pirotechnikai termékek védőterületén belül potenciális veszélyforrás ne legyen.

8. A felhasználási engedély beszerzését követően a felelős pirotechnikus a megrendelővel, illetve az illetékes rendőrhatalommal egyeztetve gondoskodjon az esetleges útlezárás, forgalomelterelés, biztonsági őrzés-védelem, hajózási tilalom stb. megvalósításáról, ha ezt a pirotechnikai tevékenység kivitelezése igényli. Itt nem lehet figyelmen kívül hagyni a területileg illetékes hatóságok előírásait, meg kell felelni ezeknek a követelményeknek is.

III. Fejezet

*Pirotechnikai termékek beszerzése,
előkészítése, telepítése, működtetése
és teendők rendkívüli eseménynél*

9. A pirotechnikai termék vásárlásánál mindig ellenőrizni kell a megvásárolt termék épségét, szavatosságát. **SÉRÜLT, LEJÁRT SZAVATOSSÁGÚ TERMÉKET NEM SZABAD MEGVÁSÁROLNI ÉS FELHASZNÁLNI!**

10. A vásárolt pirotechnikai termékek működési paramétereiről a termék forgalmazójától felvilágosítást (műszaki leírást) kell kérni. Csak tanúsított minőségű pirotechnikai termék használható fel.

11. A pirotechnikai termék tárolásánál a felhasználónak a tűz oltására alkalmas tűzoltó eszközt kell készenlében tartani.

12. A pirotechnikai termékeket és az eszközöket elő lehet készíteni a felhasználás helyén vagy a tevékenységet végző pirotechnikai cég telephelyén. Ha a pirotechnikai cég telephelyén végzi az előkészítő szerelést, akkor ki kell alakítani szerelő területet, amely lehet szabadtéren, fétető alatt vagy épületben. Pirotechnikai anyagraktárt vagy tárolóhelyet TILOS szerelő területnek igénybe venni, amennyiben ott pirotechnikai anyagot tárolnak.

13. Minden szerelési tevékenységre vonatkozik az a szabály, hogy csak a munkavégzéshez szükséges anyagokat lehet a helyszínen tartani. A szerelési tevékenységet olyan ruhában és eszközökkel kell végezni, amely elektrosztatikusan nem töltődik. Ha szükséges, bőr védőkesztyűt, védőszemüveget kell használni.

14. Szerelési tevékenység közben idegen személy NEM tartózkodhat a szerelési területen. A szerelő területet folyamatosan tisztán kell tartani, a kiszóródott vagy hulladékká vált pirotechnikai anyagokat külön tároló edénybe kell gyűjteni. Szerelés közben gyújtóforrást (nyílt lángot, nagy hőt, illetve szikrát adó eszközt) a szerelő területen tartani és használni TILOS!

15. A pirotechnikai termékek előkészítési megbontására, vágására csak olyan eszközök használhatók, amelyek elektrosztatikusan nem töltődnek és szikrát nem képeznek. Pirotechnikai elegyet tartalmazó termékek vágására szikét, éles kést, ollót lehet használni.

16. Az előkészítés során ellenőrizni kell a segéd pirotechnikai termékek és a segédeszközök (IV. fejezet) meglétét, minőségét.

17. A vetőcsőből működtethető pirotechnikai termékeket a megfelelő vetőcsőbe kell helyezni. A pirotechnikai termékeket csak úgy szabad a vetőcsőbe helyezni, hogy a vetőtöltet a csőfar irányában legyen. A pirotechnikai termékek kerüljenek a vetőcső aljára.

18. Beltéri pirotechnikai termék felhasználása alkalmával a védőterületen belül csak igazolt, megfelelően lángmentesített díszlet, anyag helyezhető el.

19. A beltéri pirotechnikai termékfelhasználás megkezdése előtt az épület tulajdonosának vagy bérlőjének meg kell győződnie a rendelkezésre álló tűzvédelmi berendezések működőképességének feltételeiről, különös tekintettel a beépített oltóberendezésekre, záporberendezésekre, fali tűzcsapokra.

20. Beltéri pirotechnikai termékfelhasználás végrehajtása előtt a helyi sajátosságokról a létesítmény vezetője a pirotechnikust, illetve a pirotechnikai termék felhasználóját, míg a pirotechnikus, illetve a pirotechnikai termék felhasználója a közreműködőket vagy a rendezvényszervezőt a szükséges magatartásra ki kell oktatnia. Az oktatás végrehajtását írásban rögzíteni kell.

21. A nem beltéri telepítés megkezdése előtt a pirotechnikusnak át kell vizsgálni tűzvédelmi szempontból a helyszínt. Ha potenciális veszélyforrást talál, a rendező szervekkel közösen gondoskodjon a veszélyforrás megszüntetéséről vagy tűz elleni védelméről.

22. A működtetési területen az építmények tetőzetét előzetesen át kell vizsgálni, a nyílásokat le kell zárni vagy nem éghető anyaggal le kell fedni.

23. A pirotechnikus a rendelkezésére álló területen bárhol elhelyezheti a működtetés helyét, ha a helyszínbejáráson még nem tapasztalt körülmények lépnek fel, amelyek növelik a tevékenység kockázatát. A felhasználási engedélyhez csatolt helyszínrajzon bejelölt működtetési terület megváltoztatható, ha ez a tevékenység biztonságát fokozza. A változtatásról az engedélyező hatóságot még a felhasználás megkezdése előtt értesíteni kell.

24. A telepítés a működtetési terület kijelölésével vagy lezárásával/elkerítésével (műanyag szalag, kötél, fémkerítés stb.) kezdődjön. Ha a területet kerítés, fal vagy más egyéb természetes akadály határolja, a lezárás/elkerítés elhagyható. A kordon távolsága a kilövő helytől minimálisan annyi legyen, mint a felhasznált pirotechnikai termékek legnagyobb védőterülete.

25. A pirotechnikai termékek telepítését megelőzően a működtetési területre a környezeti tűz oltásához szükséges számú és típusú tűzoltó készüléket, könnyen hozzáférhető módon, ki kell készíteni. Biztosítani kell a tűzjelzés lehetőségét.

26. A felhasználás megkezdése előtt 2–12 órával a működési terület szerinti tűzoltóság közvetlen vagy a tűzoltóság központi hívószámán a tevékenység megkezdéséről tájékoztatni kell a működési terület szerint illetékes tűzoltóság ügyeletét.

27. A telepítés a pirotechnikai termékek kihelyezésével folytatódik. Minden pirotechnikai terméket elmozdulásmentesen kell rögzíteni. Ha előre betöltött kalodák kerülnek használatra, akkor a következő lépés az indító vezetékek kiépítése. Ha a helyszínen történik a töltés, akkor a 12–17. pont ajánlásai szerint el kell végezni az élesítés és töltés műveletét, majd ezt követően kell az indító vezetékeket kihúzni. Nagy telepítésnél párhuzamosan is történhet a telepítés, töltés, vezetékezés.

28. A pirotechnikai termékek átlátható rendben kerüljenek kihelyezésre. Egymástól olyan távolságra kerüljenek elhelyezésre, hogy lehetőleg hibás működés esetén se okozzanak a többiben kárt. Kézi indításnál a pirotechnikai termékek között biztonságos közlekedő utat kell hagyni.

29. Telepítéskor ügyelni kell arra, hogy a lövés irányában akadály ne legyen. A nézők felett átlóni tilos.

30. A kilövés irányát és szögét úgy kell megválasztani az adott időjárási viszonyoknak megfelelően, hogy a visszahulló anyagok a környezetet ne veszélyeztessék.

31. Az indító hálózat kiépítése után kell csatlakoztatni az indító gépet.

32. A telepítés megkezdésétől kezdve állandó felügyeletről kell gondoskodni.

33. A telepített pirotechnikai termékeket védeni kell az időjárás káros hatásaitól. Ha olyan megoldás (fólia, sapka stb.) kerül alkalmazásra, amit a kirepülő eszköz átüt vagy a pirotechnikai eszköz működését nem befolyásolja, az indítás előtt nem szükséges eltávolítani. Egyéb esetekben a védőeszközöket el kell távolítani. A vetőcsöveket csoportosan csak úgy lehet ellátni védőfóliával, hogy csak az egy időben (egy tűzben) működtetett eszközök lehetnek egy védőfólia alatt, egyébként csak egyedi védelem alkalmazható. A gyárilag kötegelve szerelt pirotechnikai termékeket (telepek) egybe lehet fóliázni. Azokat a pirotechnikai termékeket, amelyek gyújtószikra-érzékenyek, mint pl. csíkhúzó bombák, csillag csomaggal ellátott bombák stb., nem éghető védőfóliával (pl. alumínium fólia), ha szükséges, védeni kell az akaratlan működés ellen.

34. A működtetési területet a telepítés befejeztével át kell vizsgálni és az esetleges tűzforrásokat (csomagoló eszköz, felesleges indító eszközök stb.) el kell távolítani.

35. Az indító áramforrást a terv szerinti működtetés megkezdése előtt kb. 5 perccel kell csatlakoztatni az indító áramkörbe. Beépített akkumulátorral, illetve beépített hálózat-ellenőrző rendszerrel ellátott indítógépek esetén a korábbi csatlakoztatás megengedett.

36. Az indítást végző szükség szerint használjon védőeszközöket (szemüveg, fejkendő, lángálló ruházat stb.).

37. A működtetés során a működtetési területen az indítást végző személyzet kivételével más személy csak a felelős pirotechnikus engedélyével tartózkodhat. Az indítás előtt az indítást végző győződjön meg arról, hogy illetéktelen személyek nem tartózkodnak a működtetési területen.

38. Ha a lejátszás közben bármilyen okból illetéktelen személy hatol be a működtetési területre, a működtetést le kell állítani, ha ez lehetséges, és addig folytatni nem szabad, amíg az illetéktelen behatoló a területet nem hagyta el.

39. A működtetés során folyamatosan figyelni kell az indító eszközök állapotát. Ha az eszközök bármilyen okból eldőlnek vagy sérülnek, az indítást szüneteltetni kell a hiba elhárításáig.

40. Az indítást végző pirotechnikus folyamatosan kövesse figyelemmel a pirotechnikai termékek működését, és ha rendellenességet tapasztal, az indítást a hiba elhárításáig szüneteltesse.

41. Erős szélben (függetlenül, hogy milyen a szélirány) a pirotechnikai termékek felhasználásának lebonyolítását el kell halasztani, valamint amennyiben elkezdték, úgy a felelős pirotechnikus állítsa le a működtetést, ha ez lehetséges.

42. Ha a felelős pirotechnikus a működtetés során a közbiztonságra veszélyt (lásd tűz, rendzavarás) észlel, állítsa le a további felhasználást, ha ez lehetséges. Tűz esetén az oltást a készenlétkben tartott tűzoltó készülékkel azonnal kezdje meg és értesítse a helyileg illetékes tűzoltóságot. Rendzavarás esetén értesítse a helyileg illetékes rendőrséget.

IV. Fejezet

Segéd pirotechnikai termékek, segédeszközök használata

43. Segéd pirotechnikai termékek:

a) *Izzógyújtó:* Az elektromos indítás szerelése előtt ellenőrizni kell az izzógyújtó állapotát. Ha a gyújtófej vagy a vezeték sérült, a gyújtót nem szabad használni. Az elektromos gyújtót a pirotechnikai eszközhöz úgy kell csatlakoztatni, hogy szállítás, működtetés közben fixen maradjon az eszközben, és a gyújtócseresznye ne sérüljön.

Az izzógyújtó vezetékét minden esetben rögzíteni kell, és az izzógyújtó végeit rövidre kell zárni a bekötésig.

A hálózat méréséhez csak olyan ellenállásmérő használható, amelynek mérőáram maximuma a felhasznált izzógyújtó kóboráram biztonsági értékének fele.

b) *Késleltető:* A kézi indításnál az előkészítés során ellenőrizni kell a gyárilag szerelt eszközök késleltetőinek meglétét, szükség szerint pótolni kell azokat.

c) *Gyújtózsínór:* Stopin szál, gyújtózsínór vágására olyan eszközt, amelynek vágó élei egymásra zárnak, TILOS használni. A gyújtózsínórral vagy stopin szállal összefűzött termékeknél az egész gyújtóláncot védeni kell a véletlen indítás ellen. Toldás, átkötés csak a működés irányában végezhető.

44. Segédeszközök:

a) *Indító szerkezetek:* A pirotechnikai tevékenység tervezése során el kell dönteni a pirotechnikusnak, hogy milyen indítási módot választ a feladat végrehajtásához. Az indítás módja lehet kézi, elektromos vagy ezek kombinációja.

Indító vezeték kiépítésénél számítással meg kell határozni az indító vezeték keresztmetszetét. Ennél kisebb keresztmetszetű vezeték nem használható az indításhoz. Az indító vezetékek hálózatának kiépítése átlátható, rendezett legyen, a vezetékek kereszteződéseit el kell kerülni. Az indító vezetékek olyan hosszúak legyenek, hogy az indítást végző pirotechnikus hibás termék működése esetén se legyen veszélyeztetve. Az indító vezetékeket lehetőség szerint védeni kell égési sérülések ellen.

Indító gép lehet minden olyan eszköz, amellyel biztonságosan lehet az indító áramkörbe csatlakoztatni az indítani kívánt pirotechnikai terméket. Szöges léctől a legmodernebb rádióvezérlésű gépekig minden alkalmas

lehet, ha csak akkor és csak azt a terméke(ke)t indítja, amit a pirotechnikus eltervezett. Bizonytalan indító impulzusokat adó, illetve műszakilag hibás indító eszközt használni nem szabad.

b) *Vetőcsövek:* Vetőcsőnek lehet használni fémről, papírból, műanyagból, kompozit anyagból stb. készült csövet, amelynek szilárdsága a lövéskor fellépő erőhatásokat szerkezeti változás nélkül elviseli. A cső egyik végét le kell zárni (ledugózni). A fenékdugó készülhet a cső anyagából vagy egyéb anyagokból, pl. fából, műanyagból. A fenékdugót a csőhöz szilárdan kell rögzíteni pl. hegesztéssel, ragasztással, csavarozással vagy ezek kombinációjával. A rögzítés módját úgy kell megválasztani, hogy a fenékdugó a lövés után is szilárdan a helyén maradjon. A cső hossza legalább olyan legyen (minimális csőhossz), hogy a földre érő effekt anyag ne hulljon vissza. Ettől eltérő (rövidebb) cső csak víz felett alkalmazható. A cső belső átmérője a pirotechnikai termék névleges átmérőjénél ne legyen nagyobb. A cső falvastagsága olyan legyen, hogy a lövés során fellépő erőket mechanikai sérülés nélkül viselje el. A vetőcsöveket minden töltés előtt ellenőrizni kell. Tiszta, repedésmentes, ép állapotú és a helyén lévő fenékdugóval ellátott vetőcső tölthető be. A töltés során szikramentes anyagból készült töltő rúddal kell a cső fenékre illeszteni a pirotechnikai eszközt.

Rátett töltet alkalmazása tilos.

c) *Rögzítő elemek vetőcsövekhez:* A vetőcsöveket kilövéskor rögzíteni kell, hogy a kilövés során keletkező rezgések ne tudják eldönteni. A rögzítésnek számos formája lehet, pl. a helyszínen levert karóhoz, beton tuskóba, földbe ásva, előre elkészített kalodába stb. A kaloda anyaga lehet fa, fém, műanyag stb. Bármiből is készül, fontos, hogy a felhasznált anyag szilárdsága és a kaloda kialakításának milyensége olyan legyen, hogy egy hibás működés során bekövetkező csőrobbanásnál a benne lévő csöveket ne engedje szétszóródni, és a kaloda anyagából se képződjenek veszélyes repeszek. A kalodák a vetőcsövet a hosszának legalább két pontján rögzítsék.

d) *Tartó elemek rakétákhoz:* A tartó elemeket úgy kell kialakítani, hogy a rakétákat egyenként lehessen működtetni és a vezetőpálcát teljes hosszában megvezessék.

e) *Rögzítő elemek római gyertyákhoz:* A római gyertyákat olyan stabilan kell rögzíteni legalább hosszuknak két pontján, hogy a sorozatos dinamikus igénybevételt is elmozdulás nélkül elviseljék.

V. Fejezet

Működtetés utáni eljárás

45. A működtetés befejezésével az indító gépet le kell választani az indító hálózatról.

46. Az indítás befejeztével legalább 10 perc várakozás után lehet megkezdeni a működtető eszközök átvizsgálását.

47. Az el nem működött (állva maradt) pirotechnikai termékeket össze kell gyűjteni és külön tároló eszközbe kell tenni. Az el nem működött pirotechnikai termékek összegyűjtése után lehet a felszerelést visszabontani.

48. Minden pirotechnikai terméket át kell nézni, hogy esetleg tűz keletkezését kiváltó parázs, zsarátnok ne maradjon benne. A működtetési területet és környezetét is át kell vizsgálni esetleges gyújtóforrások után kutatva.

49. A visszabontás utolsó lépése a területet határoló kordon lebontása.

50. A tevékenységért felelős pirotechnikus a helyszínt akkor hagyhatja el, ha a működtetés helyszínét átvizsgálta és rendben levőnek találta. A távozás időpontját fel kell jegyeznie.

51. A tevékenység során keletkező hulladék pirotechnikai anyagokat össze kell gyűjteni és át kell adni olyan gazdasági társaságnak, amely jogosult pirotechnikai anyagok megsemmisítésére. Pirotechnikai anyagok megsemmisítésére olyan gazdasági társaság jogosult, amely robbanóanyag megsemmisítésre jogosult, illetve amely alkalmaz megfelelő pirotechnikus szakképesítéssel rendelkező szakembert, rendelkezik pirotechnikai termékre szóló gyártási engedéllyel, rendelkezik kijelölt megsemmisítő térrel.